

UZASADNIENIE

Powód S. M. wniósł w dniu 07 czerwca 2016r. przeciwko I. B. powództwo o zapłatę kwoty 3.850 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 01 sierpnia 2015r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w okresie od dnia 01 lutego 2015r. do dnia 07 sierpnia 2015r. był w związku partnerskim z I. B.. Od początku tej znajomości pozwana prosiła powoda o kupowanie jej codziennie papierosów, co za miesiące marzec – czerwiec licząc po 300 zł miesięcznie daje kwotę 1.200 zł. W marcu pozwana pożyczyła od powoda dwa razy 1.500 zł i 400 zł – łącznie 1.900 zł, która miała być jej potrzebna na adwokata. Pożyczyła też podstępem trzykrotnie po 50 zł – łącznie 150 zł, które miała z kolei pożyczyć sąsiadowi, ale okazało się to kłamstwem. W maju wzięła od powoda 300 zł, z czego 100 zł miała przeznaczyć dla syna, a 200 zł na perfumy. Po kilku dniach wzięła kolejne 200 zł na perfumy, ale to było wyłudzenie, gdyż żadnych perfum nie kupiła a pieniędzy nie oddała. W maju przed komunią wnuczka wzięła 100 zł na fryzjera, a przed wyjazdem na komunię 400 zł na prezent dla wnuczka. Powyższe kwoty dają łączną sumę 4.250 zł, która jest dużo zaniżona, gdyż koszt zakupu papierosów był dużo wyższy niż podany w wyliczeniu. Były też inne pożyczki na doładowanie telefonu i inne wydatki, których powód ni liczy. Podniósł, że pomimo zapewnień pozwanej, że wszystko odda i wysłania przedsądowego wezwania do zapłaty, pozwana nie chce dobrowolnie oddać pożyczonych od powoda pieniędzy.

Pozwana I. B. nie stawiała się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę, nie żądała przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, ani też nie składała w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie, stąd też zgodnie z treścią art. 339 § 1 kpc Sąd zobowiązany był wydać po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 07 września 2016r. wyrok zaoczny.

Wyrokiem zaocznym z dnia 07 września 2016r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.850 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 07 maja 2016r. do dnia zapłaty (punkt I.), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt II.), zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 223 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III.) i nadał wyrokowi w punkcie I. i III. rygor natychmiastowej wykonalności (punkt IV.).

Pozwana I. B. wniosła w terminie sprzeciw od powyższego wyroku zaocznego, w którym zażądała uchylenia wyroku zaocznego w całości, oddalenia powództwa w całości, zasądzenia od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika pozwanej według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska zaprzeczyła, aby była zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda jakichkolwiek kwot z jakichkolwiek tytułów. Podała, że zaciągnęła u powoda jedynie pożyczkę w kwocie 400 zł w marcu 2015r., którą powodowi zwróciła przy najbliższej wypłacie. Wskazała, że od lutego 2015r. do sierpnia 2015r. strony pozostawały w nieformalnym związku, spotykały się ze sobą oraz pracowały wspólnie w jednym zakładzie pracy.

Na rozprawie w dniu 23 listopada 2016r. powód wniósł o oddalenie sprzeciwu od wyroku zaocznego, bowiem pozwana nie tylko nic powodowi nie oddała, ale jej dług cały czas wzrasta o dodatkowe należności za internet. Wszystkie pożyczki odbywały się w zaciszu domowym, dlatego wnioskowani przez pozwaną świadkowie nie mogą nic wiedzieć o sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. M. i pozwana I. B. poznali się podczas pracy w jednym zakładzie pracy (hotelu) na terenie miasta Ś.. Pozwana pracowała w kuchni, a pozwany była konserwatorem. Pozwana rozpoczęła pracę w styczniu 2015r. Od lutego 2015r. próbowali tworzyć nieformalny związek, spotykali się w wolnych chwilach, czasami powód przebywał w wynajmowanym przez pozwaną lokalu, sam też w tym czasie wynajmował pokój. Nie zamieszkali wspólnie. Powód odwiedzał pozwaną podczas jej pracy w kuchni przynosząc jej różne rzeczy, za które czasami brał od pozwanej pieniądze, a które pozwana zawsze dawała powodowi. Najczęściej pozwana nie prosiła powoda o kupowanie

jej jakichkolwiek rzeczy, powód sam w ramach adoracji obdarowywał pozwaną różnymi prezentami – kwiatami, perfumami, kawą, odżywkami. Odbywało się to w kuchni zakładu pracy w obecności pozostałych kucharek. Pozwana prosiła czasami powoda o zakup dla niej papierosów, za które powód również niekiedy brał od pozwanej pieniądze, a czasami odmawiał przyjęcia wręczanych pieniędzy. Powód pokrywał koszty dwukrotnych noclegów w hotelu powoda i pozwanej, kiedy wyjechali do innego miasta na koncert. Kupił też pozwanej buty i w tym celu z własnej inicjatywy zaprosił pozwaną do sklepu. Powód kupował pozwanej w zasadzie wszystko to, co chciała, a miało to formę prezentów.

Współpracownicy pozwanej z kuchni także wysyłały powoda po papierosy do pobliskiego kiosku, tak jak i pozwana. W tym celu przekazywały powodowi pieniądze na ich zakup.

Pozwana pożyczyła od powoda kwotę 400 zł, którą oddała w dniu najbliższej wypłaty, zaś wypłatę pobierała „do ręki” w budynku zakładu pracy. Zwrot pieniędzy powodowi odbył się w zakładzie pracy w obecności S. P.. Pozwana potrzebowała pożyczyć kwotę 400 zł, kiedy przebywała w Ł., aby załatwić formalności związane z zakończeniem sprawy podziału majątku z byłym mężem (pieniądze przekazała adwokatowi na opłaty w Wydziale Ksiąg Wieczystych). Powód przekazał pozwanej pieniądze w dniu 27 marca 2015r.

Ostatecznie, strony zakończyły znajomość w sierpniu 2015r.

(dowód: zdjęcia wiadomości tekstowych sms – k. 27-28, 75-76, 81, 83, 85, 94,

potwierdzenie nadania z 27.03.2015r. – k. 29,

częściowo przesłuchanie powoda S. M. – k. 31-33,

zeznania świadka S. P. – k. 112-113,

zeznania świadka W. P. – k. 113,

przesłuchanie pozwanej I. B. – k. 114-115)

Pismem z dnia 27 kwietnia 2016r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 3.850 zł, w terminie 7 dni, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 01 sierpnia 2015r. do dnia zapłaty. Wskazał pozwanej, że kwota obejmuje pożyczki udzielone pozwanej w okresie od 01 lutego 2015r. do 30 czerwca 2015r. oraz podstępne wyłudzenia od powoda celem otrzymania przez pozwaną papierosów, pieniędzy na opłacenie wynagrodzenia adwokata, zakupu perfum, usługi fryzjera, zakupu prezentu komunijnego, przekazania pieniędzy osobie trzeciej.

Pozwana otrzymała pismo w dniu 29 kwietnia 2016r.

(dowód: wezwanie do zapłaty z 27.04.2016r. z załącznikiem i potwierdzeniem

odbioru – k. 4-6, 30)

Pozwana nie zapłaciła powodowi powyższej kwoty i na pismo powoda nie odpowiedziała.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności należało dokonać oceny materialnoprawnej podstawy roszczenia powoda. Powód wskazywał, że bądź pożyczał pozwanej pieniądze, bądź kupował jej różne rzeczy, za które pozwana zobowiązała się zwrócić pieniądze – po sprzedaży nieruchomości otrzymanej w wyniku podziału majątku wspólnego małżeńskiego. Według

powoda, pożyczka miała obejmować kwoty – w marcu 2015r. kwotę 1.900 zł (1.500 zł i 400 zł), potem 150 zł (3 razy po 50 zł), w maju 2015r. 300 zł (100 zł i 200 zł), potem kolejne 200 zł, 100 zł i 400 zł.

Zgodnie z art. 720 § 1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Pożyczka jest umową konsensualną polegającą na zgodnym oświadczeniu woli stron – dającego i biorącego pożyczkę – mocą którego dający zobowiązuje przenieść na biorącego własność określonej ilości pieniędzy albo innych rzeczy oznaczonych co do gatunku, natomiast biorący zobowiązuje się zwrócić takie same rzeczy, jakie otrzyma.

Z przepisu powyższego wynika więc, że musi nastąpić wydanie pożyczki (tutaj pieniędzy), zaś powód nie wykazał dowodowo, że przekazał pozwanej inne jeszcze kwoty – poza 400 zł w marcu 2015r. Pożyczenia pieniędzy nie potwierdzają ani dokumenty załączone do akt przez powoda, ani świadkowie, ani sama pozwana.

Ponadto, jak wyżej wskazał Sąd, umowa pożyczki jest umową konsensualną, czyli występować musi zgodne oświadczenie woli obu stron – tutaj powoda i pozwanej co do zawarcia takiej umowy, natomiast i w tym przypadku żaden dokument, zeznania świadków, ani pozwana nie potwierdzają tezy powoda, iż strony złożyły zgodne oświadczenia woli w przedmiocie pożyczania pozwanej innych kwot aniżeli powyższe 400 zł.

Dowód wydania przedmiotu pożyczki obciąża pożyczkodawcę, czyli powoda, który oczywiście może posługiwać się wszelkimi środkami dowodowymi. Najskuteczniejszymi są dowody na piśmie, lecz takich powód w niniejszej sprawie nie przedstawił (poza potwierdzeniem nadania kwoty 400 zł). W procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę pożyczki, a także, że przeniósł na własność pozwanej jako biorącej pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy. S. M. nie wykazał, aby doszło do zawarcia z I. B. umowy pożyczki przekraczającej kwotę 400 zł.

Pozwana powinna w takiej sytuacji wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy, czyli kwoty 400 zł. Okoliczność tą pozwana wykazała zeznaniami świadków – ówczesnych jej współpracowników, którzy widzieli, jak pozwana po odbiorze wynagrodzenia za zeszła do kuchni i tam przekazała powodowi kwotę 400 zł. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, które nie miały żadnego interesu, aby zeznawać na korzyść pozwanej. W. P. i S. P. nie pracują już z pozwaną, a poza pracą nie utrzymują kontaktów towarzyskich z pozwaną. Nie mają więc interesu – ani zawodowego, ani towarzyskiego ani prywatnego w składaniu zeznań na korzyść pozwanej.

Sąd dokonał oceny roszczenia powoda także w oparciu o przepisy o świadczeniu nienależnym. Z art. 410 § 2 kc wynika, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Z przepisu powyższego wynika, że sytuacje, w których zubożenie i wzbogacenie są wynikiem działania zubożonego, mającego na celu spełnienie świadczenia, które okazało się nienależne - ustawodawca uznaje za szczególny przypadek bezpodstawnego wzbogacenia. Przyczyną wyróżnienia tych przypadków jest to, że wzbogacenie następuje z woli zubożonego, wobec czego może on, co do zasady, żądać zwrotu tylko wtedy, gdy działał w błędzie albo wola przesunięcia majątkowego z innych powodów straciła na aktualności.

Żadna z powyższych przesłanek w niniejszej sprawie nie zaistniała, bowiem – po pierwsze, a co Sąd podkreślał już na początku rozważań, powód nie wykazał, by pożyczał pozwanej jakiegokolwiek kwoty – poza 400 zł, nie wykazał również, aby wręczył pozwanej pieniądze w celu nabycia przez nią perfum, pożyczania innej osobie, skorzystania z usługi fryzjera, zakupu prezentu komunijnego. Jeżeli chodzi o papierosy, to świadkowie zeznali, że powód przynosił pozwanej sam od siebie papierosy do kuchni, często nie takiej marki, jakiej paliła pozwana. Po papierosy do kiosku wysyłały powoda również inne pracownice kuchni, łącznie z pozwaną, wręczając jemu pieniądze na ten cel. Powód

kupował też pozwanej papierosy do domu, kiedy mieli się spotkać, ale z dokumentów nie wynika, że kupił w danym dniu papierosy oraz, że pozwana miała jemu pieniądze zwrócić, a nadto, że tych pieniędzy nie zwróciła.

Po drugie – powód nie pozostawał w błędzie. Z zeznań pozwanej i świadków wynika, że zasypywał pozwaną prezentami, często niepotrzebnymi pozwanej, ale mającymi przekonać pozwaną do związku z powodem. Nie żądał za te prezenty pieniędzy, chociaż pozwana i tak przekazywała pieniądze za zakupione rzeczy powodowi, a działo się to w obecności innych kucharek (świadków z tej sprawy). Powód zaczął żądać zapłaty od pozwanej dopiero wówczas, kiedy okazało się, że nie uda się powodowi stworzyć związku z pozwaną.

Gdyby więc nawet okazało się, że powód przekazywał pozwanej określone w pozwie pieniądze lub kupował jej w takich ilościach, jak podał papierosy, to zgodnie z art. 411 pkt 1 kc nie mógłby żądać zapłaty, bowiem nie można żądać zwrotu świadczenia, jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej. Powód nie był zobowiązany do czynienia powyższych świadczeń na rzecz pozwanej, a nie wykazał, aby świadczenia spełniał z zastrzeżeniem zwrotu.

O tym, że strony próbowały jedynie stworzyć związek świadczą zeznania świadków, przesłuchanie pozwanej, jak i treść wiadomości tekstowych z dnia 31 marca 2015r., 16 lipca 2015r. wysłanych przez pozwaną do powoda (k. 81, 83, 85, 94), których treść nie dowodzi, aby pozwana była zaangażowana w stworzenie związku z powodem. Z materiału dowodowego wynika, że to powód jednostronnie czynił starania, aby przypodobać się pozwanej, bez takiego samego odzewu ze strony pozwanej. Temu miały właśnie służyć liczne prezenty ze strony powoda dla pozwanej, których celem było zaskarwienie sobie przychylności pozwanej.

Powód nie wykazał celu, w jakim dokonał wypłaty ze swojego rachunku bankowego określonych przez siebie kwot, w szczególności nie wykazał, aby kwoty te zostały przekazane pozwanej. Z dokumentu w postaci historii rachunku bankowego wynika tylko tyle, że powód dokonywał w określonych datach wypłaty określonych kwot. Nie wynika natomiast na co pieniądze te zostały spożytkowane, czy powód płacił nimi za swoje potrzeby, czy też przekazał komukolwiek, a jeżeli tak, to kiedy, komu i w jakim celu.

Treść wiadomości tekstowych wysyłanych przez pozwaną do powoda mających wykazać „bezczelność pozwanej i to, że jest manipulowana przez panią prezes hotelu” jako dowód nie zmierza do wyjaśnienia kwestii spornych w niniejszej sprawie, dlatego też powód tym dowodem ze zdjęć wiadomości tekstowych niczego istotnego w niniejszej sprawie nie wykazał. Część tych wiadomości potwierdza to, co w zasadzie było niesporne, iż powód kupował pozwanej papierosy – z własnej inicjatywy lub na prośbę pozwanej.

Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda z dokumentów w postaci: kopii wyroku Sądu Rejonowego w G.z dnia 17 września 2013r., bowiem okoliczność, iż pozwana miała i ma problemy finansowe oraz, że była bezrobotna i została eksmitowana nie dowodzi okoliczności, że powód udzielał pozwanej pożyczek, które nie zostałyby przez nią zwrócone; kopii nakazu zapłaty i kopii pozwu z innej sprawy, bowiem pozwana przyznała, że posiada długi i ma problemy finansowe, jednak ta okoliczność nie dowodzi pożyczania od powoda pieniędzy i braku ich zwrotu; wezwania do zapłaty, bowiem okoliczność wskazana przez powoda „nieudolność pani B.” nie ma związku z niniejszą sprawą; ugody pozwanej z funduszem Prokura na okoliczność „że pani B. nie płaciła”, bowiem rozliczenia pozwanej z innym podmiotem nie wpływają na ocenę, czy pozwana zaciągała u powoda jakiegokolwiek pożyczki; zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przeciwko E. C. i pozwanej oraz pisma powoda do córki pozwanej i prezesowej, które związku z tą sprawą nie mają.

Sąd nie uwzględnił także wniosku powoda o zażądanie od Policji akt dochodzenia (...) dotyczącego kradzieży roweru, który to dowód miałby służyć wykazaniu niewiarygodności pozwanej, skoro powód czynu nie popełnił, bowiem przedmiotem niniejszej sprawy sądowej nie jest kradzież roweru.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań byłego męża pozwanej Z. B. ze względu na okoliczność, którą miałby potwierdzić, nieprzydatną dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy („że I. B. jest osobą podłą i fałszywą, i zdolną do najgorszych czynów z bardzo niskich pobudek”).

Na oddalenie zasługiwał wniosek powoda o przesłuchanie „pana T.”, bowiem nawet gdyby osoba ta potwierdziła, że pożyczyła pieniądze od pozwanej, to z tego faktu nie można wysuwać dalszych wniosków, iż oznacza to, że pieniądze pochodziły od powoda, a konkretnie z pożyczki udzielonej przez powoda pozwanej celem ich dalszego pożyczania.

Podkreślić na koniec należy, że zgodnie z art. 227 kpc przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Powyższe wnioski dowodowe powoda nie zmierzały do przedstawienia takich faktów.

W polskim systemie prawnym obowiązuje zasada, iż między stronami stosunku cywilnoprawnego obowiązek (ciężar dowodu) udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne (art. 6 kc). Zasada kontradyktoryjności i dyspozycyjności zobowiązuje strony do wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 kpc). Stosownie do zasady wyrażonej w art. 3 kpc, a rozwiniętej m.in. w art. 232 zd. 1 kpc, strony są obowiązane przedstawiać dowody, a rozkład ciężaru dowodu wynikający także z art. 6 kc powoduje to, że strona, która chce dochodzić roszczeń wymagających dowodzenia środkami dowodowymi, z których może skorzystać, powinna liczyć się z koniecznością przedstawienia takich dowodów, gdyż w przeciwnym razie jej powództwo może być oddalone. Zatem ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (tak: Stanisław Dmowski, Stanisław Rudnicki „Komentarz do kodeksu cywilnego, Księga pierwsza, część ogólna”, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis).

Powód S. M. nie wykazał swojego roszczenia, a w zakresie kwoty 400 zł pozwana wykazała, że zwróciła należność.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie pozostałych, mających wartość dowodową, dokumentów, zeznań świadków, których wiarygodność Sąd omówił wyżej, przesłuchania pozwanej, które w świetle dokumentów i zeznań pozostawało spójne z całym materiałem dowodowym oraz częściowo z przesłuchania powoda w zakresie omówionym we wcześniejszych rozważaniach.

Zgodnie z art. 347 zdanie pierwsze kpc, po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Wobec tego, że po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd uznał, iż powództwo okazało się nieuzasadnione i nie udowodnione, należało wyrok zaoczny z dnia 07 września 2016r. w całości uchylić i powództwo oddalić, o czym Sąd orzekł w punkcie I. sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II. sentencji na podstawie art. 108 § 1 kpc. Powód przegrał proces, zatem zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik wynikającą z treści art. 98 § 1 i 3 kpc powinien zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony w wysokości 1.314 zł, na które składa się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem w kwocie 1.200 zł w stawce minimalnej zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz. 1800) – w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu, opłata od sprzeciwu od wyroku zaocznego w kwocie 97 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Sąd obciążył powoda obowiązkiem zwrotu opłaty od sprzeciwu od wyroku zaocznego zgodnie z art. 348 kpc, który stanowi, że koszty rozprawy zaocznej i sprzeciwu ponosi pozwany, choćby następnie wyrok zaoczny został uchylony, chyba że niestawiennictwo pozwanego było niezawinione lub że nie dołączono do akt nadesłanych do sądu przed rozprawą wyjaśnień pozwanego. Stawiennictwo pozwanej na rozprawie w dniu 07 września 2016r., na której zapadł wyrok zaoczny, było niezawinione, a Sąd wypowiedział się już w tym zakresie w postanowieniu z dnia 13

października 2016r. zawieszając rygor natychmiastowej wykonalności nadany wyrokowi zaocznemu. Przesyłka do pozwanej zawierająca odpis pozwu i wezwanie na rozprawę po awizowaniu została zwrócona do Sądu z adnotacją „nie podjęto w terminie”, a awiza nie były bezpośrednio doręczone pozwanej, tylko pozostawione w sposób widoczny na zdjęciu załączonym do sprzeciwu – na kaloryferze razem z inną korespondencją kierowaną do innych lokatorów.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

(...)